

prosinec 2007 (12)

Organizační záležitosti:

Expedice za zatměním Slunce

Novosibirsk, Rusko;
1. srpna 2008
Šanghaj, Čína;
22. července 2009

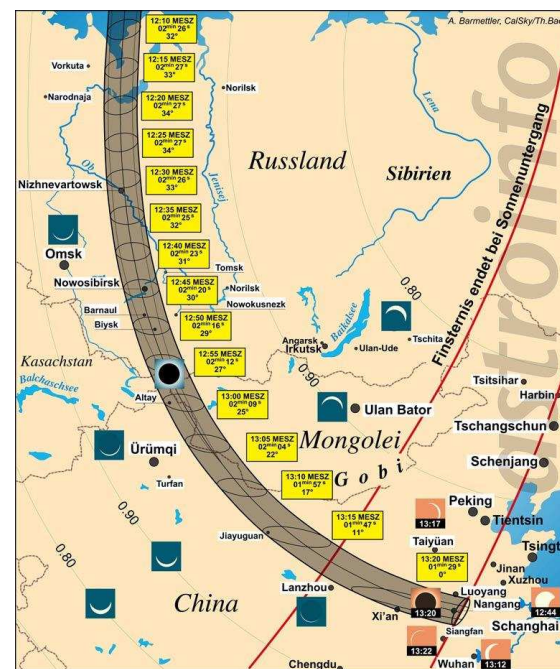

V pátek 26. října 2007 v podvečer se na samém začátku pozorovacího víkendu sešlo na Hvězdárně v Rokycanech vedení západočeské pobočky ČAS a zástupci Hvězdárny a planetária Plzeň a Hvězdárny v Rokycanech. Tématem jednání byla příprava expedic za úplnými zatměními Slunce, které nás čekají v následujících dvou letech.

Všichni přítomní se shodli na tom, že především termín prvního úkazu (1. 8. 2008) se již velice rychle blíží a proto je třeba oslovit členy pobočky a další možné zájemce s nabídkou účasti na chystaných výjezdech.

Již dříve byla pro expedici NOVOSIBIRSK 2008 zvolena forma krátkého výjezdu (tzv. na otočku) a to letecky. Je to dáno především skutečností, že již za necelý rok po tomto úkazu nás čeká další zatmění, které bude finančně ještě náročnější (viz níže).

Z dosud získaných nabídek, které jsou k dispozici vyplývá, že při pobytu v Rusku na tři noci se cena bude pohybovat kolem 25 000,- Kč. Cena letenky do Novosibirsku s přestupem v Moskvě se společností Aeroflot se pohybuje od

16 600,- do 19 500,- Kč (včetně letištních tax). Pro vaši informaci ještě uvádím, že zavazadlo do nákladového prostoru letadla může mít hmotnost maximálně 15 kg a palubní zavazadlo pak 5 kg s tím, že jeho rozměry jsou omezeny. Současně je nutné získat vízum, jehož cena je 2900,- (včetně zajištění nezbytného pozvání, konzulárního poplatku a práce zprostředkovatelské firmy). Ceny hotelů (tři hvězdičky) se pohybují v rozpětí 60 až 150 euro za noc. V uvedené ceně není zahrnuto jídlo a pojištění, které si bude každý účastník zajišťovat individuálně.

Výše uvedené ceny je nutno brát za orientační. Budeme se samozřejmě ještě snažit především u ubytování dosáhnout příznivějších cen, ale na druhé straně pro získání víza musíme mít předem sjednané ubytování.

Jak už bylo konstatováno, čas již velice pokročil, a proto byly na schůzce dohodnuty i termíny nejbližších postupných úkolů. Především se jedná o nezbytnost **přihlásit se nejpozději do konce kalendářního roku (do 31. 12. 2007)** k účasti na expedici. Následně je pak nezbytné nejpozději **do 31. 1. 2008 uhradit zálohu 15 000,- Kč**. Záloha bude vybírána Hvězdárnou v Rokycanech. O způsobu výběru budou přihlášení zájemci informováni na začátku ledna 2008. Teprve po složení zálohy se zájemce stane účastníkem expedice. Pozdější přihlášky budou akceptovány pouze v případě, že se podaří o ně rozšířit počty účastníků dohodnuté s organizacemi, které nám budou cestu a pobyt zajišťovat.

Na schůzce byl projednán i první nástin, jak by měl vypadat výjezd na následující zatmění Slunce (Čína 2009, 22. 7. 2009). Jednoznačně byla zvolena „turecká“ forma astronomicko-poznávacího výjezdu s délkou trvání kolem dvou týdnů. Podle současných cen se zdá, že bude nutno počítat s částkou kolem 60 000,- Kč. Je proto důležité, aby každý zájemce zvážil své finanční možnosti a podle toho se rozhodl pro účast na připravovaných akcích.

O jakýchkoli změnách, k nimž by v organizaci expedic došlo, budete průběžně informováni prostřednictvím přílohy Astronomických informací ZAČAS a přihlášení účastníci pak budou zprávy dostávat zcela aktuálně mailovou poštou.

Pokud budete mít jakékoli dotazy, je možné se obracet na mail halir@hvr.cz, případně využít telefon 371722622 nebo psát na adresu Hvězdárna v Rokycanech, Voldušská 721, 337 11 Rokycany.

Karel HALÍŘ

Členské příspěvky 2008

Výkonný výbor České astronomické společnosti na svém zasedání v listopadu 2007 rozhodl o výši členských příspěvků pro příští rok. Následně výbor Zákrytové a astrometrické sekce rozhodl o výši sekčních příspěvků.

Začneme tím méně příjemným (leč pravděpodobně nezbytným). Výkonný výbor po bouřlivé diskusi v elektronické konferenci a poté i na samotném jednání VV rozhodl, že příspěvky do České astronomické společnosti na rok 2008 budou zvýšeny a to pro výdělečně činné na 400,- Kč a pro studenty, rodiče na mateřské a rodičovské dovolené a důchodce na 300,- Kč. Zahraniční členové (vyjma Slovenska) zaplatí 600,- Kč. Zvýšení centrálních příspěvků do společnosti bude kompenzováno tím, že všichni členové společnosti budou dostávat časopis *Astropis* s vloženou přílohou *Kosmické rozhledy*.

Výbor Zákrytové a astrometrické sekce rozhodl po zvážení struktury výdajů na činnost příspěvek pro všechny členy ČAS (bez rozdílu zda jsou kmenoví, hostující či „zahraniční“) stanovit ve výši 20,- Kč. Pro externí členy (nečleny ČAS) je příspěvek zvýšen na 400,- Kč, s výjimkou zájemců o členství v sekci mladší 15 let, od nichž bude vybíráno symbolických 20,- Kč. K tomuto kroku výbor sekce vedl propočtem, že na distribuci Zákrytového zpravodaje bude takovýto dovýběr dostačující a při pořádání setkání ZARok či expedic za tečnými, případně planetkovými zákryty si budou část nákladů hradit přímo jejich účastníci.

Plné kmenové členství v sekci tak vychází na 420,- Kč, pro studenta či důchodce činí 320,- Kč a hostující člen zaplatí pouhých 20,- Kč. Komu není výše celkové platby zřejmá, může se s dotazy obracet na telefon Hvězdárny v Rokycanech (371722622) nebo na e-mail halir@hvr.cz.

Hradit příspěvky je možné přímo členům výboru sekce (Vondrák, Mánek, Halíř) nebo složenkou typu „C“ na adresu Karel HALÍŘ, Lužická 901, 337 01 Rokycany. U složenek je nutné uvést, v oddílu zprávy pro příjemce, účel platby a u hostujících členů jejich kmenovou složku ČAS (např: „ZaAS 08-host, pražská pobočka-kmenový.“, nebo „ZaAS 08-kmenový“, případně „ZaAS 08-externí“).

A nezapomeňte, že termín pro zaplacení příspěvků končí **31. března 2008**. V případě nezaplacení členských příspěvků do tohoto termínu končí Vaše členství v Zákrytové a astrometrické sekci a u kmenových členů následně k 30. červnu i členství v České astronomické společnosti!

Karel HALÍŘ

Zajímavosti:

ESOP 2007 ještě jednou

Z druhé strany

V minulém čísle ZZ jste si mohli přečíst o „zákrytářském“ sympoziu pořádaném letos v létě na Slovensku ve zprávě V. Přibáně. Dnes se svými zážitky přichází J. Mánek.

Dějství první – jaro 2004 – Brandýs nad Labem. Blíží se přechod Venuše před Sluncem a já se víceméně náhodně dozvídám téměř na poslední chvíli od tajemníka ČAS Pavla Suchana, že se v Brandýse nad Labem bude konat mezinárodní setkání, věnované přípravám na popularizaci přechodu Venuše 8.června 2004. Má být přítomen i Richard West (objevitel komety a představitel ESO, zodpovědný za popularizaci přechodu) a já se rozhoduji, že pojedu. Netuším, jak osudové to je rozhodnutí. Setkání je to opravdu mezinárodní, potkávám tam i některé známé z jiných akcí. Mezi jinými i skupinu ze Slovenska – Romana Piffla, Ivana Majchroviče a Pala Rapavého, abych jmenoval ty důležité aktéry. Program je na celý víkend a tak se o pauzách bavíme o všem možném. Při návratu z prohlídky Bečvářovy hvězdárny přijde řeč i na ESOP. Ptám se, jestli by nechtěli někdy přijet na ESOP, ale situace se za chvíli obrací podle vzoru „když nemůže hora k Mohamedovi ...“ a Roman Piffel přichází s myšlenkou uspořádat ESOP na Slovensku. Chvilí váhám, přesvědčujeme se i varujeme, ale nakonec se mi to zalíbí. Protože je na setkání také Wolfgang Beisker z vedení IOTA-ES, využívám příležitost a předběžně se ptám, jaký je jeho názor. Není proti, ale rozhodnutí, kde ESOP bude, je rozhodnutí kolektivní, a říká, že to máme ještě zvážit a pokud to myslíme vážně, tak přednést návrh na nadcházejícím ESOPu. Nejbližší volný termín je rok 2007.

Dějství druhé – konec léta 2004 – Paříž. Je už téměř konec ESOPu a blíží se okamžik, na který jsme se domlouvali v Brandýse a který jsme následně ještě diskutovali z hlediska podpory a zabezpečení akce. Bude se hlasovat o místě konání ESOPu v roce 2007 a padají návrhy těch, kteří jsou ochotni se pořádání zhostit. Návrhů je několik, mezi jinými i Kanárské ostrovy. Zvedám ruku a navrhuji Slovensko. Hlasuje se a Slovensko získává nejvíce hlasů. Potlesk a přestávka. Přichází ke mně Eberhard Bredner (jednatel IOTA-ES) a říká: „Ty jsi přece Čech, jak chceš organizovat ESOP v jiné zemi?“ Začíná první z mnoha kol vysvětlování, přesvědčování a ujišťování, že to ničemu podstatnému nevadí.

Dějství třetí – kolec léta 2006 – Leiden. Opět se blíží konec ESOPu a s ním i okamžik, kdy uvedu prezentaci místa konání příštího ESOPu. Dva roky uběhly jako voda a kluci odvedli skvělý kus práce. Prezentace je skvěle připravená (stejně

jako krásný plakát, který visí celou dobu poblíž vchodu do sálu) a je radost mluvit. Odpovídat na otázky je jednoduché, vím prakticky všechno, co je třeba, a mám i rezervu, takže na švestkách mě nikdo vysloveně nenachytil. Má to úspěch a po návratu na hotel mluvím telefonicky s Ivanem Majchrovičem a sděluji mu své (pozitivní) dojmy. V následujících dvou dnech při doplňkovém programu odpovídám na řadu dalších otázek, včetně např. „What about beers in Tatras?“ Chvilí přemýšlím, proč by v Tatrách mělo být něco zvláštního na pivu (beer), než pochopím specifikum výslovnosti tazatele a identifikuji pivo jako medvědy (bear).

Dějství čtvrté – konec léta 2007 – Stará Lesná. A je to tady. Konečně se zúročí to, na co se na Slovensku připravovali se stoupající intenzitou minulých tří roky. Nastupuji v Praze do lůžkového vagonu s tím, že v pátek 24. srpna v 8 hodin budu v Popradu. V Ružomberoku nás ale budí průvodčí, že to dál nejede a musíme přestoupit. Oblékám se, balím v kalupu věci a utíkám na přistavený osobní vlak. Jedu dál, ale jen do Liptovského Mikuláše. Tam zas všichni ven a přestup do dalšího vlaku. Všude zmatek, nikdo nic neví. Po 45 minutách nás nádražní zřízenec ujišťuje, že jestli chceme dál, tak jedině autobusem.

PRÍCHOD	ČAS	STANICE	PRÍCHOD	STANICE	ČAS
8:32 R		Čeb			420
13:32 Os		Liptovský Mikuláš			1 150
15:10 R		Praha hl.n.			45
15:25 Os		Ružomberok			70
15:36 R		Košice			2 20

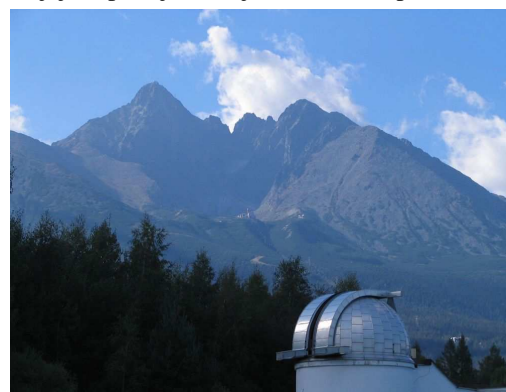
Honem ven z vlaku a kalup na autobus náhradní dopravy, tím dojedu až do Štrby. Dál zas vlakem. Konečně jsem v Popradu, ale už je skoro 11 hodin. Rychlá orientace na nádraží a vidím, že za 4 minuty jede električka to Tatranské Lomnice, jenže odkud? Dobíhám k vlaku, zapadnu dovnitř a za mnou se zavírají dveře. Nemám lístek a tak přede mnou stojící ženu v železniční uniformě prosím, jestli by mi neprodala jízdenku, že jsem to nestihnul. Paní mi s úsměvem sděluje, že je revizorka a že pokuta za jízdu načerno je 1000,- Sk. Nakonec mi ale jízdenku bez přírážky prodá, protože prý ví, jaký zmatek dnes na železnici panuje. Po dalších 45 minutách jízdy a ještě jednom přestupu ve Starém Smokovci jsem konečně v Tatranské Lomnici. Teprve teď si uvědomuji, jak mě bolí kloub u malíku na pravé ruce, který jsem si začátkem léta narazil a který se tím vlakovým cvičením opět probudil. První co dělám je, že hledám lékárnu a kupuji bandáž na ruku, která mě bude provázet následující dny a týdny. Po obědě na lavičce, s čerstvou bandáží na ruce, kdy likviduji poslední zásoby jídla z domova, se vydávám pěšky do Staré Lesné. Není to zas tak daleko a ani moc nebloudím, jeden dotaz a směrovka na Vilu Alexandra mě dovádí spolehlivě k Astronomickému ústavu a následně i hotelu Academia, kde budu bydlet. Ranec na zádech se sice pronese, ale co by člověk pro kondici neudělal, že?

Vcházím do hotelu a konečně zas vidím

Romana s Ivanem. Mám skoro 4 hodiny zpoždění oproti plánu a tak jsou rádi, že mě konečně vidí. Mám sice mobil, ale je někde zakutaný v ranci a tak jsem neslyšel, že mě několikrát volali a měli strach kde jsem. Konečně se dozvídám, že v noci byla příšerná bouřka, popadaly stromy na železniční trať a to byla příčina všech mých cestovních trablů. Jenom doufám, že podobné cvičení nemusí absolvovat nějaký další účastník ESOPu z daleké ciziny. Zdravím se s Palem a dalšími lidmi, kteří připravují prezenci u recepcie hotelu. Věci na pokoj a honem na AsÚ, který je našťěstí jen pár desítek metrů od hotelu. Doladňuje se pořadí příspěvků a tipují se vedoucí jednotlivých sekcí. Prohlížím si ústavní přednáškový sál, kde se bude všechno odehrávat a vracím se na hotel. Než začne v podvečer neformální uvítání s občerstvením, ještě stihneme s Ivanem dvakrát zajet na nádraží a letiště vyzvednout pár účastníků. S úlevou zjišťuji, že vlaky už jezdí téměř normálně, mají jenom asi hodinové zpoždění (ten můj do Popradu vůbec nedorazil). Welcome koktejl začíná asi ve čtvrt na sedm a je příjemný a uvolněný, Roman vítá účastníky a pan Bredner si pochvaluje kvalitu vína, nevěří že je slovenské produkce. S postupujícím časem začínám být unavený, stejně jako baterie v mém fotoaparátu. Jdu na pokoj a spím jako zabítý.

Další dva víkendové dny mi pak splývají do kolotoče kolem odborného programu. Honím přednášející, dělám styčného důstojníka mezi LOC a účastníky a jde to dobře. Je to skvěle připravené a vzniklé problémy se daří řešit. Pouze u Pawla Maksyma se nepovedlo připojit jeho notebook k projektoru a tak jeho příspěvek je bohužel částečně znehodnocený malou obrazovkou a tím, že zadní řady pořádně nevidí. Videokonference připravená na sobotu odpoledne na workshop (pro Davida Dunhama) sice běžela, ale na druhé straně oceánu se nikdo nepřipojil, takže se vysílalo naprázdno. Při sobotní slavnostní večeři hodnotí Hans-Joachim Bode (předseda IOTA-ES) dosavadní průběh velmi pozitivně a i při osobním jednání je vidět, že je opravdu spokojený. Fotím a docházejí mi baterie. Jdu je na pokoj vyměnit, ale venku je krásná jasná noc, tak chci udělat ještě několik nočních fotek. Ivan se ke mně připojuje a tak putujeme v noci po blízkém okolí a děláme náladové noční foto. Vracím se zpátky na hotel, ještě jdu na chvíli do jejich pokoje, kde je mozkové a počítačové ústředí ESOPu. Ivan s Romanem a

Peterem Zbončákem pak ještě dlouho do noci nenechají spát CCD kameru - únava se na chvíli ztratila, ale po čase se zas vrátila. Odpadám a vracím se na pokoj. Kde jenom berou tu energii? Jen co sednu na postel, už vím, že hned tak spát nepůjdu, ještě musím dokončit svou prezentaci na neděli. Končím v půl čtvrté ráno.

Dokončení příště.

